NN 18/2022 (9.2.2022.), Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU
O PROGLAŠENJU ZAKONA O EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOJ DJELATNOSTI

Proglašavam Zakon o edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 28. siječnja 2022.

Klasa: 011-02/22-02/05
Urbroj: 71-10-01/1-22-2
Zagreb, 3. veljače 2022.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON
O EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKOJ DJELATNOSTI

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se sadržaj, uvjeti i način obavljanja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, standard obrazovanja i stručni nadzor nad obavljanjem edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti u Republici Hrvatskoj kao djelatnosti od interesa za Republiku Hrvatsku.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 3.

(1) Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost je sustav pojedinačno ili skupno usmjerenih stručnih postupaka, metoda, intervencija, terapija, programa i aktivnosti utemeljen na načelima i spoznajama edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i prakse, a obavlja se s ciljem unapređenja i/ili zadržavanja funkcionalnih sposobnosti i razvoja individualnih potencijala, stjecanja akademskih, socijalnih, životnih znanja i vještina, pozitivnih životnih navika, radnog i profesionalnog osposobljavanja/rehabilitacije, unapređenja životnog okruženja i socijalne uključenosti te kvalitete mentalnog zdravlja i kvalitete života u svrhu prihvaćanja, samoostvarenja i izjednačavanja mogućnosti.

(2) Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost obuhvaća:

1. rano otkrivanje – skup postupaka, metoda, programa usmjerenih prepoznavanju odstupanja od razvojnih miljokaza, poteškoća u funkcioniranju te rizičnih čimbenika u okolini

2. edukacijsko-rehabilitacijsku dijagnostiku i procjenu – proces primjene formalnih i neformalnih metoda i postupaka, odnosno prikupljanja, analize i interpretacije podataka o razvojnim miljokazima i funkcioniranju, životnom okruženju i kvaliteti života, primjerenom obliku asistivne i rehabilitacijske tehnologije te primjerenom obliku podrške

3. izradu edukacijsko-rehabilitacijskog nalaza, mišljenja i preporuka

4. edukacijsko-rehabilitacijsko planiranje – izradu individualnih i grupnih edukacijsko-rehabilitacijskih planova i programa samostalno i u suradnji s drugim stručnjacima, uključujući izradu individualiziranog plana podrške za tranzicije/prijelaze u slučaju životnih promjena

5. provođenje metoda, programa, intervencija i aktivnosti – provođenje individualnih i/ili grupnih edukacijsko-rehabilitacijskih programa, edukacijskih, terapijskih i rehabilitacijskih metoda, postupaka, intervencija i aktivnosti, utemeljenih na načelima i spoznajama znanosti i prakse, samostalno i/ili u timu

6. edukacijsko-rehabilitacijsko savjetovanje – skup postupaka prema pojedincima, obiteljima i skupinama usmjerenih unapređenju i/ili zadržavanju funkcionalnih sposobnosti i razvoju individualnih potencijala, stjecanja akademskih, socijalnih, životnih znanja i vještina, profesionalnog osposobljavanja/rehabilitacije, unapređenja životnog okruženja, mentalnog zdravlja i kvalitete života

7. provođenje razumnih prilagodbi životnih okruženja – skup postupaka koji obuhvaćaju procjenu, planiranje, preporuku i provođenje razumnih prilagodbi okoline, primjenu asistivne i rehabilitacijske tehnologije te pružanje stručne podrške socijalnom okruženju u ostvarivanju razumnih prilagodbi, i univerzalnog dizajna koji će osigurati dostupnost informacija i ostvarivanje ciljeva iz područja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

8. evaluaciju – skup znanstvenih i stručnih postupaka kojima se sustavno prikupljaju i analiziraju podaci radi utvrđivanja učinaka, praćenja procesa provedbe i unapređivanja edukacijsko-rehabilitacijskih planova i programa, učinkovitosti sustava podrške i procesa inkluzije, samovrednovanja rada edukacijskog rehabilitatora te vrednovanja rada drugih stručnjaka i ustanova vezano za ciljanu populaciju te mentoriranje studenata i pripravnika

9. razvoj novih metoda – skup postupaka evaluacije i unapređenja postojećih i razvoja novih edukacijsko-rehabilitacijskih metoda, programa, terapija, intervencija te prilagodbi okruženja, asistivne i rehabilitacijske tehnologije, metodičko-didaktičkih sredstava, kao i instrumenata procjena i praćenja

10. osnaživanje i podršku – skup intervencija, edukacija, savjetovanja i podrške obiteljima, skrbnicima/udomiteljima, pojedincima i skupinama

11. intervenciju i edukaciju – skup intervencija, postupaka, programa i edukacija u vršnjačkom okruženju, kao i informiranja, edukacije i savjetovanja različitih stručnjaka, pomoćnika i poslodavaca iz okruženja ciljane populacije

12. zastupanje i zagovaranje – niz postupaka zagovaranja i promoviranja, koordinacije i suradnje te utjecanja na društvene politike, zakonodavstvo, javne strategije i prakse sa svrhom osiguravanja socijalnog uključivanja, unapređenje procesa inkluzije, razvoja suvremenih modela i programa podrške te razvoja i evaluacije novih usluga temeljenih na relevantnim znanstvenim i stručnim spoznajama

13. osmišljavanje i provođenje sigurnosnih protokola te promoviranje zdravih stilova života, mentalnog i socijalnog zdravlja

14. edukacijsko-rehabilitacijska stručna i znanstvena istraživanja – uključuju temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja u svrhu produbljivanja spoznaja na području edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i unapređenja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

Članak 4.

Edukacijsko-rehabilitacijska djelatnost provodi se u područjima odgoja i obrazovanja, socijalne skrbi, zdravstva, profesionalne orijentacije/rehabilitacije i zapošljavanja, znanosti, civilnog društva te kao samostalna djelatnost.

DIO DRUGI

POGLAVLJE I.
STJECANJE I GUBITAK PRAVA NA OBAVLJANJE EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKE DJELATNOSTI

Članak 5.

(1) Pravo na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti stječe se priznavanjem prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

(2) Edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost obavlja ovlašteni edukacijski rehabilitator.

Članak 6.

(1) Edukacijskom rehabilitatoru priznat će se pravo na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti ako:

1. ima završen preddiplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije ili preddiplomski i diplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij edukacijske rehabilitacije u Republici Hrvatskoj ili mu je priznata inozemna stručna kvalifikacija za obavljanje regulirane profesije – edukacijski rehabilitator, u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima

2. ima položen stručni ispit ili državni ispit II. razine ili akademski stupanj magistra znanosti ili doktora znanosti ili ima više od 20 godina radnog staža u struci

3. je član Hrvatske komore edukacijskih rehabilitatora (u daljnjem tekstu: Komora)

4. nije pravomoćno osuđen za neko od kaznenih djela:

a) kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI.), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XII.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI.), kaznenih djela protiv imovine (glava XVII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII.), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXIV.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXV.) (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.)

b) kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI.), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX.), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII.), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV.), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX.) odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.) (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.)

5. mu nije pravomoćno izrečena prekršajna sankcija za nasilje u obitelji

6. se protiv njega ne vodi postupak pred nadležnim sudom za kaznena djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.).

(2) Ako osoba iz stavka 1. ovoga članka nema hrvatsko državljanstvo, mora znati hrvatski jezik najmanje na razini koja je potrebna za nesmetanu i nužnu komunikaciju s korisnikom edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

(3) Pravo na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti priznaje se na zahtjev edukacijskog rehabilitatora.

(4) O zahtjevu iz stavka 3. ovoga članka odlučuje Komora rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Komora na temelju izvršnog rješenja iz stavka 4. ovoga članka upisuje edukacijskog rehabilitatora u Imenik ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora.

Članak 7.

(1) Edukacijskom rehabilitatoru koji je upisan u Imenik ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora pravo na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti prestaje:

– smrću

– ako postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

– ako nastanu okolnosti zbog kojih više ne ispunjava uvjete iz članka 6. ovoga Zakona za priznavanje prava na obavljanje djelatnosti

– ako ne ispunjava obveze stručnog usavršavanja iz članka 12. ovoga Zakona

– na njegov zahtjev

– ako teško povrijedi etički kodeks edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

– ako mu je nakon obavljenog stručnog nadzora ili u disciplinskom postupku izrečena mjera privremene zabrane obavljanja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti ili mjera prestanka prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

(2) O prestanku prava iz stavka 1. ovoga članka odlučuje Komora rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 8.

(1) Ovlašteni edukacijski rehabilitator ne smije obavljati edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost u slučaju:

– izricanja prekršajne pravne sankcije za nasilje u obitelji, od dana pravomoćnosti odluke suda

– osude na kaznu zatvora dulju od šest mjeseci, od dana pravomoćnosti odluke suda

– zabrane obavljanja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, od dana pravomoćnosti odluke o zabrani obavljanja edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

– prestanka prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, od dana pravomoćnosti odluke o prestanku prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

(2) U ostalim slučajevima ovlašteni edukacijski rehabilitator ne smije obavljati edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost od dana izvršnosti rješenja Komore o prestanku prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

POGLAVLJE II.
NAČIN OBAVLJANJA EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKE DJELATNOSTI

Članak 9.

(1) Edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost obavlja ovlašteni edukacijski rehabilitator na temelju ugovora s drugim pravnim osobama odnosno rješenja o prijmu i kao samostalnu djelatnost.

(2) Edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost može obavljati ovlašteni edukacijski rehabilitator ili više ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora zajednički.

(3) Osobe koje obavljaju edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost, sa sjedištem u državi na teritoriju Europskoga gospodarskog prostora, mogu trajno obavljati edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost u Republici Hrvatskoj ako se upišu u Imenik edukacijskih rehabilitatora i odgovarajući upisnik samostalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

(4) Osobe koje obavljaju edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost, sa sjedištem u državi na teritoriju Europskoga gospodarskog prostora, mogu obavljati edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost i na privremenoj ili povremenoj osnovi u Republici Hrvatskoj, bez obveze registracije sjedišta i upisa edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti u odgovarajući upisnik.

Članak 10.

(1) Ovlašteni edukacijski rehabilitator iz članka 9. stavka 2. i stavka 3. ovoga Zakona dužan je prije početka rada ili nakon prestanka s radom u edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti kao samostalnoj djelatnosti o tome obavijestiti Komoru.

(2) Komora na temelju dostavljene obavijesti iz stavka 1. ovoga članka upisuje odnosno briše ovlaštenog edukacijskog rehabilitatora iz odgovarajućeg upisnika samostalne edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti.

Članak 11.

(1) Ovlašteni edukacijski rehabilitator koji obavlja edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost dužan je osigurati se od odgovornosti za štetu koju bi mogao počiniti trećima obavljanjem edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti kao samostalne djelatnosti, osim ako je ovlašteni edukacijski rehabilitator istovjetno osiguran od odgovornosti za štetu u drugoj državi Europskoga gospodarskog prostora.

(2) Ovlašteni edukacijski rehabilitator koji obavlja edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost dužan je uredno produžavati osiguranje od odgovornosti.

(3) Ako ovlašteni edukacijski rehabilitator koji obavlja edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost kao samostalnu djelatnost počini štetu trećoj osobi namjerno ili zbog grube nepažnje, osiguravatelj koji je nadoknadio štetu trećoj osobi ima pravo regresa prema ovlaštenom edukacijskom rehabilitatoru.

POGLAVLJE III.
PRAVA I OBVEZE U OBAVLJANJU EDUKACIJSKO-REHABILITACIJSKE DJELATNOSTI

Članak 12.

(1) Ovlašteni edukacijski rehabilitator ima pravo i obvezu stručnog usavršavanja koje obuhvaća kontinuirano praćenje razvoja edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i stjecanje novih kompetencija radi održavanja i unapređenja kvalitete provođenja stručnih postupaka i mjera, kao i pravo na stjecanje specijaliziranih stručnih kompetencija potrebnih za pojedino edukacijsko-rehabilitacijsko područje.

(2) Poslodavac je dužan omogućiti ovlaštenom edukacijskom rehabilitatoru sudjelovanje na stručnom usavršavanju iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Način provođenja, sadržaj, rokovi i postupak stručnog usavršavanja iz stavka 1. ovoga članka uređuju se općim aktom Komore, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Članak 13.

(1) Ovlašteni edukacijski rehabilitator može podnijeti zahtjev Komori za priznavanje specijalizirane stručne kompetencije u vidu specifičnih znanja i vještina specijaliziranih za pojedino edukacijsko-rehabilitacijsko područje za obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti koja obuhvaća stručno zahtjevnije oblike rada i zahtijeva specifičnu izobrazbu za samostalni rad (u daljnjem tekstu: specijalnost).

(2) Edukacijsko-rehabilitacijska područja u kojima se ovlaštenom edukacijskom rehabilitatoru može priznati specijalnost određuje Komora statutom.

(3) O zahtjevu za priznanje specijalnosti rješenjem odlučuje Komora.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Priznata specijalnost upisuje se u Imenik ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora.

Članak 14.

(1) Pri obavljanju edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti ovlašteni edukacijski rehabilitator obvezan je djelovati sukladno etičkom kodeksu edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti i treba se suzdržavati od svake aktivnosti koja nije spojiva s ugledom i dostojanstvom edukacijskog rehabilitatora.

(2) Sve što osobe koje obavljaju edukacijsko-rehabilitacijsku djelatnost u obavljanju djelatnosti saznaju o korisniku intervencija obvezne su čuvati kao profesionalnu tajnu.

(3) Podatke iz stavka 2. ovoga članka obvezne su čuvati kao profesionalnu tajnu i druge osobe kojima su ti podaci dostupni u obavljanju njihovih djelatnosti.

POGLAVLJE IV.
HRVATSKA KOMORA EDUKACIJSKIH REHABILITATORA

Članak 15.

(1) Komora je samostalna i neovisna strukovna organizacija edukacijskih rehabilitatora u Republici Hrvatskoj koja se brine za razvoj, stručnost, etičnost, zakonitost i ugled u edukacijsko-rehabilitacijskoj djelatnosti na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Komora ima status pravne osobe s javnim ovlastima.

Članak 16.

(1) Sjedište Komore je u Zagrebu.

(2) Komora se upisuje u sudski registar.

Članak 17.

(1) Na temelju javne ovlasti Komora:

– odlučuje o postupcima upisa u odgovarajuće imenike, upisnike i evidencije te brisanja na temelju ovoga Zakona

– donosi rješenje o priznavanju prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

– donosi rješenje o privremenoj zabrani i prestanku prava na obavljanje edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti

– donosi rješenje o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje regulirane profesije – edukacijski rehabilitator, kao nadležno tijelo sukladno posebnom propisu

– obavlja stručni nadzor nad radom ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora

– utvrđuje razinu specijalnosti u pojedinim edukacijsko-rehabilitacijskim područjima i donosi rješenje o priznavanju specijalnosti

– vodi zakonom propisane imenike, upisnike i evidencije

– izdaje potvrde iz evidencija koje vodi u skladu s ovim Zakonom.

(2) Uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija propisani zakonom kojim se uređuje postupak priznavanja inozemnih stručnih kvalifikacija dodatno će se urediti pravilnikom o uvjetima za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za obavljanje regulirane profesije – edukacijski rehabilitator u svrhu poslovnog nastana u Republici Hrvatskoj.

(3) Pravilnik iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar nadležan za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: ministar).

Članak 18.

Osim poslova iz članka 17. ovoga Zakona, Komora obavlja i sljedeće poslove:

– prati i unapređuje rad ovlaštenih edukacijskih rehabilitatora i uvjete za njihov rad

– prati i nadzire provođenje etičkog kodeksa edukacijsko-rehabilitacijske djelatnosti, provodi disciplinski postupak i izriče disciplinske mjere za disciplinske povrede članova Komore